

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Blesdijke
Adres: **Markeweg 50 en 52**

Oorspr. functie: woonhuis - tolhuis
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-289 Kadaster: BDK C 1420

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardestelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		iets naar achteren gelegen aan Markeweg, langs doorgaande route van Blesdijke naar Oldemarkt; veelal vrijstaande woonhuizen en kleinschalige boerderijen
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		pand is markant aanwezig door de bouwstijl, de detaillering en ornamentiek
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		in vergelijking met gelijksoortige
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		beeldbepalend in omgeving door vorm en ligging in de lintbebouwing
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		één bouwlaag onder zadeldak, zadeldak heeft een verspringing op de nok
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume op nagenoeg vierkante plattegrond
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding tot de maatvoering van de belendingen, een middelgroot pand
specifieke kenmerken in de vormbehandeling		■	kantige vormen, te zien in de driehoek vorm van het stucwerk in de frontgevel ter hoogte van de verdieping, door het verspringen van het dak ter hoogte van de nok, de hoekpilasters en het gestuukte basement en portiek met balkon
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid		■	rijkelijke gedecoreerde frontgevel met entree is duidelijk naar de straatgericht
specifieke eigenschappen van de geleding		■	horizontale belijning in gevel door gestuukte basement, doorlopende onderdorpels kordonband van stuc ter hoogte van balkon en belijning in gevelstucwerk
gehalte van de gevelcompositie	■		volledig symmetrische gevel, met entree in portiek centraal gelegen onder Frans balkon met dubbele balkondeuren, aan beide zijden van het entree een tweetal vensters en de gevel wordt afgesloten met hoekpilasters met kapiteel, symmetrie komt nog meer naar voren in het stucwerk dat in de top van de gevel in een scherpe punt samenkomt
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing		■	baksteen metselwerk in kruisverband met snijvoeg, stucwerk decoraties over het metselwerk, Tuile du Nord pan, houten vensters
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		witte kozijnen met groene ramen, wit stucwerk, bruinrode baksteen, bruin vergl. pan
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	stucwerk decoraties, makelaar, balkon met dubbele deuren, basement
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid		■	stucwerk decoraties
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van de Markeweg, een van de routes die in oude tijden al op de zandruggen van oost naar west in de gemeente is ontstaan en waarlangs zich de streekvormige dorpen hebben ontwikkeld
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van het Eclecticisme
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		oude functie, cultuurhistorische waarde en architectuurhistorische waarde
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 26

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: ca. 1900

Huidige bouwtechnische toestand: voor zover waarneembaar goed.

Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 31.01.2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Blesdijke
Adres: Markeweg 50 en 52

Oorspr. functie: woonhuis - tolhuis
Huidige functie: woonhuis
MIP-code: FR-WES-289

Kadaster: BDK C 1420

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

Vlak voordat je vanaf Oldemarkt, via de Markeweg, Blesdijke binnenkomt staat aan de linkerkant het in circa 1900 gebouwde tolhuis. Het naastgelegen bijgebouw valt niet onder de bescherming.

Zo goed als direct aan de weg gelegen en qua bouwstijl, type, rijkelijke detaillering, kleurstelling, opvallende ornamentiek en materialisering, uniek en markant aanwezig aan de Blesdijke.

De woning is gebouwd als homogeen volume op rechthoekige plattegrond onder zadeldakvariant. Variant omdat het dak verspringt bij de nok. Hier komt het dak een stukje omhoog en overlapt het de rest van het dakvlak.

Dat is niet het enige kenmerkende in de vormtaal en compositie van het ontwerp. De kantige hoekige vormen die zo karakteristiek zijn in de dakvorm, komen ook terug in de gevelcompositie. Bijvoorbeeld in de driehoek van stucwerk ter hoogte van de verdieping, door de vierkante hoekpilasters aan de uiteinden van de gevel en het gestukadoorde basement. Maar ook karakteristiek zijn de gestuukte vensteromlijstingen en de vaasdecoraties op de hoekpilasters.

De gevelcompositie is verder kenmerkend door de consequente symmetrie. De entree is centraal gelegen in een portiek onder een balkon op de verdieping. Het portiek is voorzien van een natuursteen stoep. Het balkon heeft dubbele balkondeuren. Aan beide zijden van het portiek zijn een tweetal raamvensters geplaatst en de gevel wordt afgesloten door hoekpilasters met eindblokken en door omlijsting via stucwerk. De symmetrie van de gevel komt met name naar voren in het stucwerk, dat in de topgevel in een scherpe punt samenkomt.

Horizontale belijning in de gevel wordt veroorzaakt door het basement, de doorlopende geprofileerde onderdorpels, de kordonband van stuc ter hoogte van het balkon en de belijning in het stucwerk op de verdiepingsgevel.

De woning is opgebouwd uit bruinrode baksteen metselwerk in kruisverband met snijvoegwerk. Op het dak ligt een "nieuwe" bruin verglaasde Tuile de Nord pan. De houten vensters zijn iets getoogd en voorzien van een geprofileerde stucomlijsting. Het voorste venster in de rechter zijgevel is later toegevoegd. De oorspronkelijke vensters in de zijgevels zijn voorzien van een strakke rechte stucomlijsting.

Het balkon is van beton en strak vormgegeven. Het balkonhek is van ijzer en vertoont technische gebreken. Op de top van het dak is een houten makelaar geplaatst.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is goed.

Motivatie:

Het pand is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Markeweg;
- de geschiedenis van de architectuur met name binnen de grenzen van deze gemeente;
- cultuurhistorische waarde (oude functie);
- de rijke decoraties in de gevel;
- de architectonische gaafheid (beeldwaarde) van het exterieur;

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: boerderij (dwarshuis)	Gemeentelijk monument
Plaats: Blesdijke	Huidige functie: woning met schuur	Karakteristiek pand
Adres: Markeweg 98	MIP-code: FR-WES-297 Kadaster: BDK C 1673	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de lintbebouwing van de Markeweg, de doorgaande route Noordwolde, via Steggerda en Blesdijke naar Oldemarkt; volgens de oorspronkelijke verkaveling langs de routes over de zandgronden van oost naar west in de gemeente
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		wegens volume en type is de boerderij beeldbepalend in de omgeving
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		in relatie met gelijksoortige boerderijen in de gemeente
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		karakteristiek door type, ligging en waarde van landelijke omgeving
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		woning 1 bouwlaag met verd. onder schilddak, schuur 1 bouwlaag onder schilddak
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengestelde volumes, bestaande uit woonhuis (blokje) met aangebouwde schuur
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		Grote boerderij, de schaal van de boerderij staat in verhouding tot de belendingen
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen, strakke daklijst, de dakkapel en de dakvormen
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		het woonhuis, met centraal hierin de entree, is gericht op de straat
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door trasraam, door uitlijning van de vensters en door de gedetailleerde gootlijst
gehalte van de gevelcompositie	■		volledig symmetrische gevel, met een centraal gelegen portiek met daarboven een dakkapel en aan beide zijden twee ramen
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		baksteen metselwerk in kruisverband met snijvoeg, op het dak een nieuwe geglazuurde Tuile du Nord, houten vensters, op schuur riet, deels betonnen ramen
typerende kleurtoon / kleurtoepassing	■		witte kozijnen en ramen /deur, roodbruine baksteen, zwarte pan
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		portiek, glas-in-lood, goot met lijst
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		het metselwerk, glas-in-lood en grotendeels gesloten kap van de schuur
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke lintbebouwing van de Markeweg
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van het <i>eclecticisme</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		oorspronkelijke functie
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 19

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: ca. 1910

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 12-10-2010

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Blesdijke
Adres: Markeweg 98

Oorspr. functie: boerderij (dwarshuis)
Huidige functie: woonboerderij
MIP-code: FR-WES-297

Kadaster: BDK C 1673

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

De boerderij is in een vergelijkbare stijl gebouwd als de schoolmeesterswoning aan de Markeweg 103 (en dus om en nabij gelijke bouwtijd, door de luxere detaillering waarschijnlijk iets jonger). De woning is in de trant van het eclecticisme gebouwd. In het straatbeeld is de boerderij beeldbepalend door de functie en de ligging aan de Markeweg.

De woning bezit één bouwlaag en een zolderverdieping onder schilddak. De schuur bezit één bouwlaag onder een groot schilddak. De schaal staat in verhouding tot de boerderijen in de omgeving.

In de compositie van het ontwerp zijn de kantige vormen te herkennen in de vensters, de strakke daklijst, de dakvorm en de dakkapel. De breedste gevel is naar de weg toe gericht, hierin is ook de entree gelegen. De gevel is volledig symmetrisch van opbouw. De entree met deur, kalf en bovenlicht is centraal in de gevel, in een portiek gelegen. Aan weerszijden zijn twee raamvensters met kalf en bovenramen met gekleurd glas-in-lood panelen. Boven de vensters is een geprofileerde latei en een rollaag aanwezig. Boven de entree is de dakkapel gesitueerd op het dak. De maatvoering van alle gevelopeningen is gelijk.

Horizontale belijning in de gevel wordt veroorzaakt door rollaag van het basement, de uitlijning van de vensters en door de gedetailleerde gootlijst.

De woning is opgetrokken met roodbruine baksteen in kruisverband met oorspronkelijk gesneden voegwerk. Onder de vensters zit een gemetselde raamdorpels. De rechter zijgevel bezit twee raamvensters gelijk aan de voorgevel.

De linker zijgevel is voorzien van een nieuw (verkleind) venster. Ook het aanwezige tussenlid is geheel vernieuwd.

Het schilddak is voorzien van nieuwe zwart verglaasde Tuile du Nord pannen. Op de nok staan twee schoorstenen.

De schuur is (grotendeels) opgetrokken in een roodbruine baksteen in kruisverband. De rechter zijgevel is deels gemetseld met een geel genuanceerde baksteen. Er zitten zowel stalen ramen, houten raampjes als beton vensters in de schuur. In de voorgevel van de schuur zijn de licht getoogde mendeuren aanwezig. Recht hier tegenover zijn in de achtergevel de schuurdeuren gelegen. Tevens zijn er drie loopdeuren in de achtergevel gesitueerd.

Het grote schilddak is voorzien van een rietbedekking en het voorschild is bedekt met dezelfde pannen als het woonhuis. De kap bezit aan de voor- en achterzijde (kunststof) uileborden.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van de boerderij is redelijk tot goed. Recentelijk groot onderhoud uitgevoerd aan de daken.

Motivatie:

De boerderij is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de situering, verbonden met de geschiedenis en ontwikkeling van de streek / Markeweg;
- de cultuurhistorische waarde en type boerderij;
- details als portiek en vensters met glas-in-lood;
- en de straatbeeldbepalende waarde.

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Blesdijke
Adres: **Markeweg 103**

Oorspr. functie: schoolmeesterswoning en school
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-299 Kadaster: BDK C 1577

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de lintbebouwing van de Markeweg
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld		■	pand is beeldbepalend in de omgeving wegens de voormalige functie, de ligging en de ensemble waarde
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde met de bijgebouwde school
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving			
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		zowel woning als school één bouwlaag en zolderverdieping onder schilddak
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume met asymmetrische gevelindeling op rechthoekig grondplan
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding tot de belendingen, middelgrote woning met kleine dorpsschool
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige traditionele vormen te herkennen in de vensters en dakvorm bovenzijde van de venters en het bovenlicht van entree zijn getoogd
aanzichten			
betekenis van de gerichtheid	■		de breedste gevel is naar de straat toegericht, hierin is ook de entree gelegen
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning in de gevel enkel door uitlijning van de gevelopeningen en gootlijst
gehalte van de gevelcompositie	■		alle maatverhoudingen komen overeen, de gevel is a-symmetrisch opgebouwd, met entree links van het centrum en de dakkapel centraal gelegen
opmaak			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk met snijvoeg, gegolfde Friese pan, houten vensters
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		roodbruine baksteen, witte kozijnen met blauwe ramen, grijze pan
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		oorspronkelijke roedenverdeling in enkele vensters van de school
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		authentieke pan op het fraai gesloten dak
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke lintbebouwing van Blesdijke, aan de Markeweg: de doorlopende route langs Steggerda, Blesdijke richting Oldemarkt
typerende kunsthistorische stroming of stijl			
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarden in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische waarde
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 18

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: ca. 1880

Huidige bouwtechnische toestand:
Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 31-01-2011

Gemeente: Wastellingwarf
Plaats: Blesdijke
Adres: Markeweg 103

Oorspr. functie: schoolmeesterswoning en school
Huidige functie: woonhuis
MIP-code: FR-WES-299 Kadaster: BDK C 1577

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

In het begin van de 20ste eeuw zijn er verspreid door de gemeente, in opdracht van de gemeente, een tal van schooltjes met schoolmeesterswoningen gebouwd volgens vernieuwingsstijl.

Deze school met schoolmeesterswoning is eerder gebouwd en daardoor ook in andere, meer traditionele, bouwstijl gebouwd. Hierdoor is deze school en deze schoolmeesterswoning van belang in de gemeente.

In het straatbeeld is de school en de schoolmeesterswoning beeldbepalend door de oude functie, de ligging aan de Markeweg en de samenhang tussen de beide bestaande gebouwen.

Het woonhuis is gebouwd als homogeen volume van één bouwlaag met zolderverdieping onder schilddak dat aan de achterzijde verlaagd doorloopt over de aanbouw. De plattegrond is hierdoor nagenoeg vierkant en parallel aan de weg gelegen. De school bezit dezelfde opzet als de woning.

In de compositie van het ontwerp zijn de kantige vormen te herkennen in de vensters, de gootlijst en de kapvorm. De bovenlichten van de vensters en entree zijn iets getoogd.

De breedste gevel is naar de weg toe gericht, hierin is ook het entree gelegen. De gevel is asymmetrisch van opzet, het entree is links van het centrum gelegen en de “nieuwe” dakkapel centraal op het dak.

De woning is opgebouwd in roodbruine baksteen in kruisverband metselwerk met een snijvoeg. De zijgevel is recent gestuukt en geschilderd.

Op het dak ligt een grijze gegolfde Friese pan. De dakkapel is nieuw en heeft een afwijkende vorm ten opzichte van de oorspronkelijke dakkapel. De oorspronkelijke dakkapel was voorzien van een platdak.

De kozijnen zijn van hout, maar de ramen zijn recentelijk vervangen. De aanwezige kunststof roedes doen afbreuk aan de beeldwaarde. De oorspronkelijke zesruits indeling is kenmerkend voor de 19de eeuw en dat beeld is nu verloren gegaan. Het verdient aanbeveling om de ramen in ere te herstellen.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van de woning en school is redelijk tot goed. Recentelijk nog volledig opgeknapt

Motivatie:

de woning en voormalige school zijn van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende situering, verbonden met de geschiedenis en ontwikkeling van de streek;
- de, in voldoende mate aanwezige, architectonische gaafheid van het ensemble;
- de uitdrukking van een bijzondere cultuurhistorische ontwikkeling;

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: boerderij	Gemeentelijk monument
Plaats: Blesdijke	Huidige functie: woonboerderij	Karakteristiek pand
Adres: Markeweg 116	MIP-code: FR-WES-296	Kadaster: BDK C 1350
		Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardering is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		naar achteren gelegen aan Markeweg, langs doorgaande route van Noordwolde, via Blesdijke naar Oldemark; veelal vrijstaande objecten in de lintbebouwing
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		pand is beeldbepalend in de omgeving wegens materialisering, details, vorm en volume
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		karakteristiek type boerderij met bijzondere ligging in landelijke omgeving
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		één bouwlaag hoge boerderij met zolder onder zadeldak met achterschild
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengesteld homogeen volume bestaande uit woonhuis en schuur
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		destijds grote / normaal formaat Hallenhuis. Nu middelgrote woonboerderij
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		deels oorspronkelijke Hallenhuis met later verbrede schuur. Kapvorm
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		vanaf de publieke ruimte opvallend zichtbaar door ligging naar achteren. Gericht op straat
specifieke eigenschappen van de geleding	■		ongelede gevel
gehalte van de gevelcompositie	■		traditionele gevelvorm en indeling Saksische boerderij
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		metselwerk in divers metselverband, rietgedekt dak
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		lichte vensters, geel genuanceerde baksteen voorgevel, roodbruine baksteen schuur, riet de topgevel
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid		■	het metselwerk van de voorgevel en ook zeker de oude gebintconstructie
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		bij de oorspronkelijke structuur die in oude tijden op de zandruggen is ontstaan en waarlangs zich de verspreide lintbebouwing heeft ontwikkeld
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		het Saksische boerenhuis type (Hallenhuis)
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden		■	nog weinig voorkomende boerderijvorm. In oorsprong 16de eeuw de meest westelijk gelegen Saksische boerderij
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		te weinig authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		de oorspronkelijke functie
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament	■		'stallingwarfer' type /oude Hallenhuis
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 22

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: oorsprong 16de eeuw / 1717 / divers

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

de huidige schuur is van ondergeschikt belang. De hoofdvorm van de schuur is wel relevant de zeer waardevolle gebintconstructie onderdeel van het monument maken.

Datum opname: oktober 2009/ 12-10-2010

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Blesdijke
Adres: Markeweg 116

Oorspr. functie: boerderij (KR)
Huidige functie: woonboerderij
MIP-code: FR-WES-296

Kadaster: BDK C 1350

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

Gelegen in de “willekeurige” lintbebouwing van de Markeweg, ligt deze, van oorsprong 16de eeuwse, Saksische boerderij. Door zijn ouderdom is de boerderij vele malen gerenoveerd en aangepast. Recent (de laatste 50 jaar) is het casco van het achtereind (de schuur) deel voor deel vernieuwd en aangepast aan de huidige wensen. Hierdoor zijn de intrinsieke monumentale waarden nihil. De schuur is derhalve van ondergeschikt belang voor de bescherming. De hoofdvorm is wel van belang. In de streek noemen ze deze boerderij het ‘stallingwarfer’ type. Van een dergelijk type zijn in de provincie Fryslân nog ca. 10 exemplaren aanwezig.

De boerderij is gebouwd als een bouwlaag onder een zadeldak met achterschild op rechthoekige plattegrond en is gericht op de Markeweg. De schuur is iets verbreed.

De voorgevel van de boerderij, uit 1717 is opgetrokken met gele genuanceerde baksteen in oorspronkelijk kruisverband. De gevel bezit twee raamvensters en een loopdeur rechts in de gevel. Het lage raamvenster is een latere toevoeging. In de topgevel zitten twee kleine lichtopeningen. (alle kozijnen zijn nieuwen van kunststof). De topgevel wordt beëindigd met een boeren vlechting en herbergt diverse gesmede ankers.

De rechter zijgevel van het voorhuis bezit twee raamvensters van verschillende afmeting en het metselwerk is verzakt. De verbrede schuur is aan de rechter zijgevel deels voorzien van houten betimmering en de entree is aan deze zijde, in een nieuw gemaakt portiek, gelegen. Het achterdeel is opgetrokken met een bruine baksteen in halfsteens metselwerk verband en er zijn stalen vensters (van elders afkomstig) ingebracht.

Ook de linker zijgevel bestaat uit vele bouwfases en is intrinsiek niet waardevol.

De kap is voorzien van rietbedekking met rietvorsten. Het achterdeel is aan de voor- en achterzijde voorzien van gesloten uileborden met strakke makelaar.

Het interieur, dat weliswaar buiten de bescherming als zodanig valt, herbergt waardevolle monumentale onderdelen. Zo is de oude (deels 16de eeuw) eiken bintconstructie met aangeslepen sleutelstukken zeer waardevol. Ook de aanwezige tegels (9deels hergebruik) zijn waardevol en oude vierkante eiken sporen zijn in de woonkamer hergebruikt.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is plaatselijk slecht maar niet verontrustend. De rietbedekking en de voorgevel zijn recentelijk gerestaureerd.

Motivatie:

De Woonboerderij is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de situering, verbonden met de geschiedenis en ontwikkeling van de streek / Markeweg;
- de zeldzaam wordende Saksische boerenhuis / Hallenhuis c.q. ‘stallingwarfer’ type;
- de ouderdom;
- de in voldoende mate aanwezige esthetische kwaliteit van de voorgevel.

Opmerking:

Het achterdeel (schuur) is van ondergeschikt belang omdat er geen intrinsieke monumentale waarden in het geding zijn. Het interieur daarentegen bezit zeer waardevolle onderdelen.

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: boerderij (stelp)	Lindahoeve	Gemeentelijk monument
Plaats: Blesdijke	Huidige functie: boerderij		Karakteristiek pand
Adres: Markeweg 154	MIP-code: FR-WES-294	Kadaster: BDK C 1312	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		nabij de splising Oosterbroekweg gelegen boerderij aan de noordzijde van de Markeweg
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		markant wegens type, volume en situering
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde met overige van deze 30 jaren boerderijen in deze streek
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		beeldbepalend in en door de landelijke omgeving
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		een bouwlaag en een zolderverdieping onder een schilddak
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume waarbij woonhuis en schuur onder 1 kap vallen
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding tot belendingen, middelgrote stelpboerderij
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen, herkenbaar in vorm van dakkapel, dakvorm en venstervormen
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		met brede frontgevel gericht op straat, duidelijk waarneembaar vanaf de openbare ruimte
specifieke eigenschappen van de geleding	■		belijning in de gevel is enkel de horizontale belijning verkregen door de uitlijning van de vensters, de gootlijst en de brede, horizontale dakkapel
gehalte van de gevelcompositie	■		duidelijke gevelindeling en goede maatverhoudingen
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		bakstenen metselwerk in kruisverband met platte voeg, VH pan boven woongedeelte houten vensters. (de rietgedekte schuur is nu voorzien van dakpanprofielplaten)
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		witte kozijnen en rode ramen, roodbruine baksteen, natuurrode pan voorhuis
karakteristieke detaillering / ornamenten			
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		oorspronkelijke metsel- en voegwerk en de vensters
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van de Markeweg, van Blesdijke naar Oldemarkt die op de zandruggen van oost naar west in de gemeente is ontstaan en waarlangs zich de streekvormige dorpen hebben ontwikkeld
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		Traditionalisme met elementen van <i>expressionisme</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde in voldoende mate aanwezig
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		de oorspronkelijke functie
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 18
relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.			

Bouwjaar: ca. 1930

Huidige bouwtechnische toestand:

redelijk. Plaatselijk achterstallig onderhoud

Opmerkingen:

de bijgebouwen aan achterzijde zijn uitgesloten van bescherming.

Datum opname: oktober 2009 / 31-01-2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Blesdijke
Adres: Markeweg 154

Oorspr. functie: boerderij (stelp)
Huidige functie: boerderij
MIP-code: FR-WES-294

Kadaster: BDK IC 1312

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

In de jaren '30 naar ontwerp van de toenmalige rijksbouwmeester is deze boerderij gebouwd aan de Markeweg. De Markeweg is één van de doorgaande wegen die van oorsprong op de zandruggen zijn ontstaan van oost naar west. Deze loopt van Boijl, via Noordwolde, Steggerda en Blesdijke naar Oldemarkt. Aan de Markeweg zijn veelal woonhuizen en kleinschalige boerderijen gelegen in de lintbebouwing.

Naast deze boerderij zijn er in de hele provincie een aantal van 'rijks'boerderijen gebouwd. De hoofdvorm van de boerderij is nog vrij gaaf. De aan de achterzijde gelegen bijgebouwen zijn uitgesloten van bescherming.

De boerderij is karakteristiek aan de Markeweg door de bouwstijl, detaillering en ligging. De boerderij is traditioneel gebouwd als stelp, een voorhuis en een schuur onder enkelvoudig schilddak. De daknok is gelegen haaks op de weg.

Karakteristieke details zijn de dakkapel, horizontaal vormgegeven, en de naar voren uitgebouwde erker van de woonkamer.

De boerderij is opgetrokken uit roodbruine baksteen in kruisverband metselwerk met platte voeg. Op het dak ligt een natuurrode VH pan met bijpassende vorsten. De schuur is recentelijk voorzien van roodpaarse dakpan profielplaten als vervanging van originele rietdek. De dakbedekking op de schuur valt zodoende buiten bescherming.

De voorgevel bezit een uitgebouwde erker met twee dubbele vensters in het midden. De zijlichten hiervan vallen in het schuine deel hiervan. Rechts naast de erker is de entree gelegen en een hoog in de gevel geplaatst raamvenster. Aan de linker zijde een driedelig raamvenster. Diverse ramen in de kozijnen zijn vervangen door glas. Het verdient aanbeveling om opnieuw ramen aan te brengen in de kozijnen.

Diverse ramen in de kozijnen zijn vervangen door glas. Het verdient aanbeveling om opnieuw ramen aan te brengen in de kozijnen.

De kozijnen zijn wit geschilderd hout, waarbij de draaiende delen het de voordeur in bordeaux rood is geschilderd. Ook de daklijst is bordeaux rood geschilderd. De kleuren vallen niet onder bescherming.

De rechter zijgevel bezit zes stalen zesruitvensters en een viertal houten raamvensters. De linker zijgevel bezit vijf stalen vensters, een loopdeur en enkele houten vensters.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van de boerderij is redelijk. Plaatselijk is er achterstallig onderhoud.

Motivatie:

De boerderij is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Markeweg;
- de functie verbonden met de sociaaleconomische geschiedenis van de streek;
- de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde als 'rijks'boerderij naar ontwerp van de rijksbouwmeester;

Situatie met rietgedekte schuur ca. 1990 (CHK)

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: gemaal	naam: Stroomkant	Gemeentelijk monument
Plaats: Blesdijke	Huidige functie: Vakantiewoning		Karakteristiek pand
Adres: Sasweg 10	MIP-code: FR-WES-304	Kadaster: BDK C 1565	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		vrijstaand aan de Linde gelegen op polderdijk
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		wegens volume, functie, vorm en ligging valt het pand direct op in de omgeving
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		in het geheel van gemalen in de omgeving
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		specifiek object in de omgeving, duidelijk zichtbaar gelegen in het land, langs de Linde
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		een bouwlaag met zolderverdieping onder schildkap en opbouw
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume op nagenoeg vierkante plattegrond, karakteristiek is het torentje onder zadeldak dat het landschap lijkt in te kijken
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		middelgroot gemaal
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen herkenbaar in de dakvormen, het torentje, de strak vormgegeven rechthoekige vensters, maar karakteristiek is het niveauverschil en de waterinlaat
<i>aanziichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		duidelijk zichtbaar in het veld, dit door de ligging aan het water en de grootte van het volume, zeker ook de toren valt op in het landschap
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door de uitlijning van de vensters en de gootlijst
gehalte van de gevelcompositie	■		strakke gevelcompositie, venstermaten komen niet allemaal overeen: het vensterformaat van het hoofdvolume staat in verhouding tot dit volume, dus relatief grof; vensters in de toren zijn op maatvoering van toren afgestemd en zodoende kleiner in maatvoering
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		baksteen metselwerk in kruisverband met platte voeg, gegolfde Friese pan op het dak, houten kozijnen (deels vernieuwd)
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		donkere kozijnen, rode ramen en goot, natuurrode pan, roodbruine baksteen
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		torentje en de waterinlaat / uitlaat
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		authentieke pan op het dak, waterinlaat
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		langs de oorspronkelijke loop van de Linde; in de polder "Nijk" nabij oude stroomdal
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		elementen van rationalisme
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde hoofdvorm in voldoende mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling		■	cultuurhistorische waarde: belangrijk onderdeel van de waterwerken in het gebied
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: ca. 1920

Huidige bouwtechnische toestand: over het algemeen in goede staat
Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 21-10-2010

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Blesdijke
Adres: Sasweg 10

Oorspr. functie: gemaal
Huidige functie: gemaal
MIP-code: FR-WES-304

naam: **Stroomkant**
Kadaster: BDK C 1565

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

In 1922 werd het waterschap de Stroomkant opgericht. Zowel de polder Stroomkant als de Nijk polder vielen onder beheer van dit waterschap. De polders zijn ontstaan door turf steken. Het gemaal zorgde ervoor dat de petgaten weer droog werden gepompt.

Het gemaal stroomkant is een elektrisch gemaal dat kort na de oprichting van het waterschap werd gebouwd. Het bemaalde beide polders.

Sinds 2001 heeft een nieuw kleiner en efficiënter gemaal de functie overgenomen en is het oorspronkelijk gemaal, gelegen aan de Linde en kenmerkend wegens de wateruitlaat naar de Linde toe, in gebruik genomen als tijdelijke bewoning (onder andere voor recreatie).

Aan de westkant van Wolvega zijn meerdere polders drooggemalen sinds 1900, de gemalen zijn gelegen aan de rivieren, zoals aan de Scheene, de Linde en de Tjonger. Maar ook aan de later gegraven Gracht. Dit gemaal maakt onderdeel uit van het ensemble van gemalen in het landschappelijk prachtige gebied.

Het gemaal ligt aan een wandel en fietsroute. Door zijn hoogte (het torentje in de volume compositie) en zijn ligging langs het water is het gemaal toch een specifiek object in het omgevingsbeeld. Duidelijk zichtbaar gelegen in het landschap.

Het gebouw is gebouwd als één bouwlaag en zolderverdieping onder schilddak op nagenoeg vierkant grondplan. Karakteristiek is met name dat het bijna kubusvormige volume wordt doorbroken door een torentje met zadeldak dat op de zuid-westhoek is geplaatst en over het weidse polderlandschap lijkt uit te kijken.

De entree is in de westgevel gelegen. Aan de linkerkant van de entree is één raamvenster gelegen.

In de zuidgevel is de oorspronkelijke halfronde inlaat gelegen. Hierboven zijn drie verticale vensters aanwezig. De uitlaat met stroombak is aan de noordzijde aanwezig. Verder zijn in de noordgevel twee raamvensters aanwezig en in de oostgevel twee inspectie "toegangen" met gesloten deuren / luiken.

Het gemaal is opgetrokken in roodbruine baksteen in kruisverband metselwerk met platte voeg.

Op het dak ligt een natuurrode gegolfde Friese pan. Onder de kap is een geprofileerde houten bakgoot op geprofileerde klossen aanwezig. De houten kozijnen zijn deels vernieuwd. Boven de kozijnen zijn steenshoge hanekammen aanwezig.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het voormalige gemaal is redelijk tot goed. De uitlaatstukken zijn dichtgezet wegens de nieuwe functie als woonhuis. Mocht het voormalige gemaal ooit aan een verbouwing worden onderworpen dan is het wenselijk om deze in ere te herstellen.

Motivatie:

Het voormalige gemaal "Stroomkant" is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de situering langs de Linde midden tussen de polder Stroomkant en de Nijkpolder;
- cultuurhistorische waarde als onderdeel van de cultivering van het land / bemalinggeschiedenis;
- De in voldoende mate aanwezige esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- de authenticiteit van de hoofdvorm en beeldwaarde.

